BORO DRAŠKOVIĆ

POBUNA
Balona od sapunice

Praviću balone od sapunice, odgovorio je kad ga je upitala šta će raditi to popodne.

— Onda da se nadjemo ranije, mili? Puštanje balona nije važna stvar.

— Ne, neću da se nadjemo ranije, rekao je grubo. Popodne ću izračunavati kvadraturu kruga, možda ću pisati dramu, ili ću trenirati da oborim svjetski rekord na sto metara kraul, ili ću vršiti reviziju marksizma, možda ću preći damu indijku pa ću pozvati Botvinika na meč, ili ću jednostavno otputovati odavde.

Dečak je zadivljeno posmatrao kako odlaze baloni od sapunice koje je ispuštao. Sjedio je u okviru dvorišnog prozora prvoga kata petospratnice i duvajući gorku sapunicu kroz pero mladog luka uzbudjen mislio: „Nevjerovatno ovaj se put svi penju gore". Dosad su baloni uvijek padali. I to je kratko trajalo, to njihovo najobičnije završavanje na betonu dvorišta od pet kvadratnih metara. Baloni su živjeli svega visinu od jednog kata i to u padu nadole. Izgleda nije im se to dopalo. Nisu više hteli da padaju i da se zaista obično razbijaju o zemlju kako se očekuje. I svi su se baloni od sapunice pobunili i pošli prema kvadratu plavetnila. Dječak se iskosio i promatrao ih odozdo tako da je vidio kako se penju i kako se u njima prelama jedan sunčev zrak svako ljetno popodne zarobljen u prostoru između četiri unutrašnja zida petospratnice. Baloni su bili kao duga. Nikad takve boje nisu imali oni koji su se jednostavno mirili sa zemljinom težom i padali. „Ovo je prava pobuna. Dugo sam na nju čekao iako je bilo nevjerovatno", uživao je dječak jer će gledati kako se penju četiri sprata, i brzo je puštao jedan za drugim nove balone da ih bude više i da učvrsti nadu da će neki izletiti gore u plavo. „Ako izadju, mislim biće slobodni kao ptice. Sigurno će putovati jer iznad naših kuća nemaju u šta da udare".

— Znači popodne nećeš imati vremena za mene? A kazao si da ćeš puštati balone, nakon obostranog ćutanja rekla je razočarano. Zašto si to rekao?

— Sjetio sam se da sam ih puštao na svaki moj rodjendan dok sam bio dijete.

— Danas ti je rodjendan? Skoro sam zaboravila. Šta hoćeš da ti kupim kao poklon?

— Pertle za cipele. Tvoji i moji roditelji mi stalno preporučuju da već počnem misliti na budućnost i odlučio sam da počnem osnivati svoj smireni dom i zato mi kupi pertle, a ja ću se pobrinuti za ostale stvari koje su potrebne.

— Zašto mi se rugaš? Ja te volim i hoću da te obradujem. Koju knjigu hoćeš da ti kupim? Dodji u četiri. Bićemo čitavih pet sati zajedno. Obući ću svoju žutu haljinu za koju svi kažu da mi odlično stoji.

— Neću doći. Dosta mi je tih poljubaca. Hoću da već počne ostajati iza mene trag na ovoj kugli. Danas se završava moja dvadesetprva godina i šta misliš kako se osjećam? Prolazi vrijeme, očigledno starim, a ništa ne činim, ništa ne ostavljam. Uvijek samo ponavljanje. Ujutro pročitam novine, popijem svoje mlijeko, u podne dugačko hodanje na korzu, popodne se prevrćem u čaršafima i onda nalazim tebe i ljubimo se u travi. Ti misliš da sam ja rodjen zato da se s tobom ljubim čitavo popodne?

— Šta se ljutiš na mene? Htjela bih da mogu duže ostati s tobom uveče, ne samo popodne. Šta ti je najednom?

— Na, tvoja radoznalost bez interesovanja. Ništa mi nije neobično. Mislim da svakome čovjeku dodje jedan rodjendan kad se pobuni protiv života koji je vodio. Danas je taj moj rodjendan. Nemoj me vući u našu ulicu. Neću. Šta tamo mogu da vidim? Kuće pravljene od cigala, ručkove pravljene od krompira i ljude pravljene od ničega.

— Ne razumijem... Htjela bih da za tebe budem vrlo pametna i vrlo lijepa.

— Ti si vrlo lijepa, ali shvati da ja treba da počnem sa nekim radom.

— Pa ti si student, a sad je raspust...

— Student, student, misliš da se na taj način postiže ono što ja hoću? I tvoj je otac bio student. Pa šta sad ima? Sedam sati kancelarije. Neću to. Ja hoću da zaslužim vazduh koji dišem, hoću da se govori da sam iskoristio dane koje sam dobio.

— Ti ćeš postići mnogo. Mislim da ćeš biti velik i značajan čovjek, možda sam se zato i zaljubila u tebe, ali ne može se odmah...

— Ali ja neću da čekam, razumiješ li me, hoću da sam nešto, hoću da nešto doživim dok to strasno želim i dok to mogu da doživim punim grudima. Dok jedem pitu od jabuka ili oblačim mokasinke često se stresem sjetivši se da još ništa ne radim da bih napravio nešto veliko. Od tih stresanja oboliću na nervima.

— Ti ćeš sigurno uspjeti... A ljeti treba da se malo odmaraš i zabavljaš. Šta misliš o onoj haljini u kojoj sam bila jučer? Ne ide uz bijele sandale sa visokom petom?

— Mislim da ne ide. Kad dolaziš meni na sastanak treba da promisliš prije nego što se obučeš.

— Popodne ću obući haljinu sa dekolteom. Krišom ću i usne namazati karminom. Voliš li me još?

— Volim te. Ili ne volim, ne znam. Ali smuči mi se što je sve tako odredjeno i što znam da ćemo se stalno sretati i rastajati u odredjeno vrijeme.

— Nedelja je moji će izaći negdje pa ćemo moći ostati i duže od devet sati.

— To ti uvijek kažeš, a čim se počne mračiti odlaziš jer moraš kući. Ti ručaš u odredjeno vrijeme, pereš zube, liježeš u krevet tjerana kazaljkama sata.

— Pa i ti radiš sve u odredjeno vrijeme, ili kasniš. Što mi prebacuješ? To ne zavisi od nas.

— Ali ja više neću da od drugih zavisi moje penjanje i smještanje u životu.

Prvi baloni su stigli do dvotišnih terasa trećeg kata i na njima su pucali. Dječak je slao nove gore. Hoće li ovi proći? Stisnuo je pesnice i nokti su prošli u dlanove. Baloni su došli do koncpaca za rublje prostrtom na četvrtom katu i razbijali se o nečiji donji veš. Ali nisu mogli izaći. Pucali su i onda su padale dole na dvorišni beton samo kapljice sapunice. Kako se i veš cijedio to je na betonu bilo niz beznačajnih mrlja. „Oni tako lijepo izgledaju? A tako ništavne zapreke ih sprečavaju" skoro je drhtao dječak i duvao nove balone.

— Pa ja ti uopšte ne smetam, napinjala se ona. Sastajemo se, ali to nije sve tvoje vrijeme. Između naša dva sastanka možeš raditi, ili uzimati zalet za bilo koji vrh, kako ti kažeš.

— Šta misliš koliko treba da traje uzimanje zaleta? Čitavu mladost? Ne mogu da radim kao činovnik skoro svaki dan. Zar nije zdravije odjednom uspjeti nego svaki dan sanjati o uspjehu? Ponekad mi se čini da sam dovoljno snažan i velik da prezrem i odbacim

(NASTAVAK NA 11 STR.)

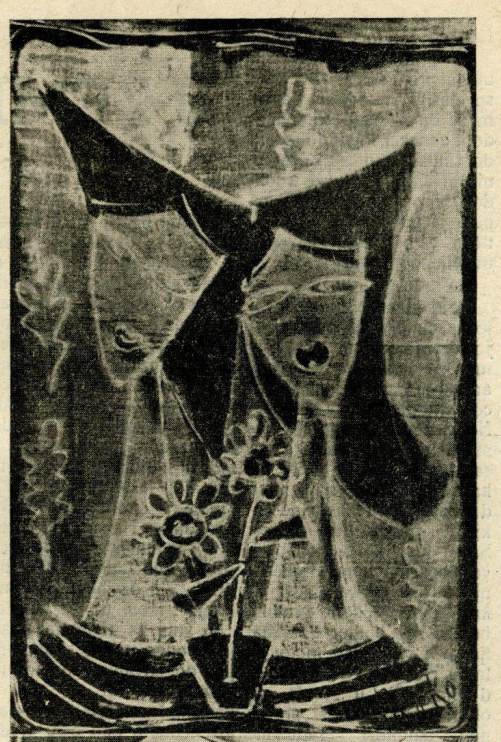

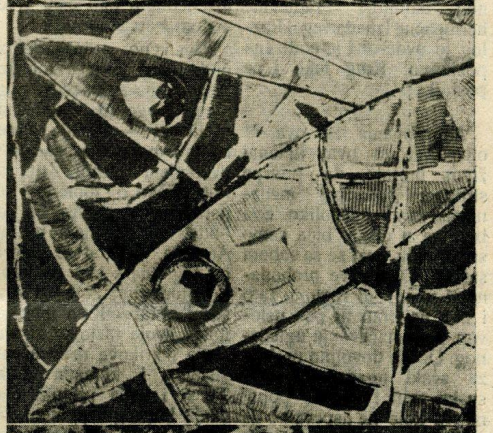

SLIKARSTVO NA TEKSTILU
Ranka Pavlovića

Vera MILANOVIĆ

NASTAJANJA

Nepoznati glasu
što dodje iz neznani
i preseče mi put

Tišinom gušim bol

A petao zorom
prevari me tada
jer pevao je zov

Svitanje neko
išara mi oči
od njih zadrhti prut

Tišinom gušim bol

Sve napred htelo bi
koren mi korak sputava
a breme steže vrat

Darove moje ko će poneti
putnička torba
mala je za njih

Tišinom gušim bol

Breme me vuče u bezdan nekakav
predamnom beli put

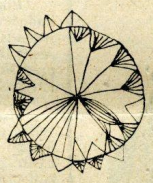

J. KRATOHVIL — PLAČ

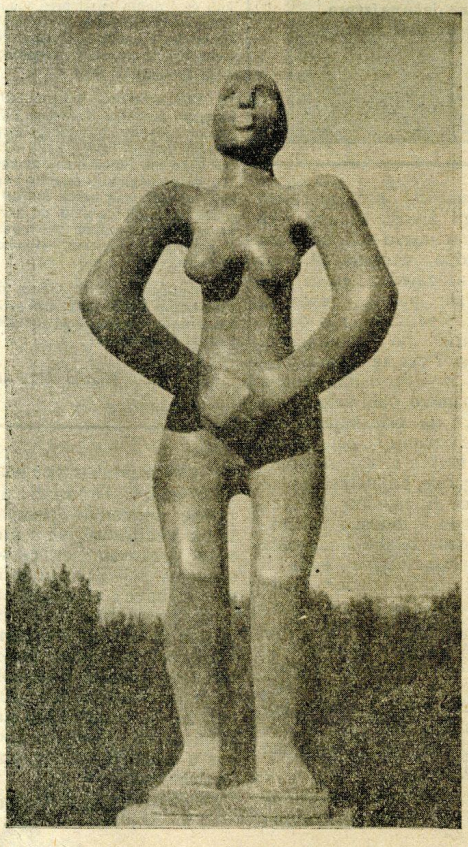

|NASTAVAK SA 5 STRANE|

sitnice koje me na neki način vezuju: mekan jastuk, majka koja mi uvijek daje novac za bioskop, čist peškir ujutro, čaj sa limunom kad se prehladim... Ti me ne slušaš? Hoću da se ispraskam, danas sam još mlad. Vrlo mi je teško danas. Nade i čekanja su mi sve ono što nemam, ali da nije toga bio bih daleko nesretniji nego što jesam.

— Ti ne znaš šta hoćeš.

— Ne samo da ne znam šta hoću nego ne znam da li bih uopšte zaista nešto htio osim onoga što je već tu. Onda ćeš ipak doći, u njoj se probudi ženska nada, dodji doniječu ti poklon za rodjendan.

—Nemoj mi više spominjati taj rodjendanski poklon.

— Neću, ako će ti to nešto pomoći. Uostalom već će se naći kome će se dopasti moji pokloni i moje haljine.

— Ko će se naći?

— Pa po ulicama ima mladića.

— Reci, na koga si mislila?

— Neću.

— Reci. Nećeš. Mrzim te.

— Lažeš. Sad misliš zašto me ponovo ne pozove. Ma šta pokušavao ti si isti kao ja, na kraju krajeva. Jesam li te ozlijedila? Oprosti, htjela sam da se raduješ kao ja što ćemo se naći. Doći ćeš u četiri?

— Možda.

— Reci odredjeno. Pa život se poslije rodjendana nastavlja na isti način, zar ne primjećuješ?

Ali ostali baloni koje je dječak slao ponovo su počeli da padaju dole. Ponovo su padali dole i bili su ružniji nego obično. Buna balona od sapunice bila je završena i pretvorila se u beznačajne uprljane kapi zgnječene o beton. „Šta bi drugo baloni i mogli nego da padaju" rekao je dječak, zgrabio lončić sa sapunicom i izlio sadržinu u dvorište.

— Doći ću, rekao je, šta bi drugo baloni i mogli. Ali to je poslednji put što dolazim. Poslije toga ću se tuširati i proliću svoju prljavu i neupotrevljivu sapunicu.

Boro DRAŠKOVIĆ

PRETPLATITE SE NA
Polja
LIST IZLAZI KRAJEM MESECA

Miodrag TODOROVIĆ

Putovanja

Zašto, kvrgav, nisam plavo predmonsunje
Da tražim sebe oko ose sveta,
Da okat i vižljav, bez seljačkog gunja
Usrknem bitnost svakog vilajeta?
Zašto sam ovakav: sav čudak i šeret
Igračka svetlosti u pevanju plaže
Sav pod igom mašte: nečovečni teret
na ledjima neke crne fakinaže.
Oj: tankeri, luke i leteće ribe,
Spužvasti lovovi u srcu kanala
Sirotinjska tugo crnačke kolibe,
Ostani gde si na sjaju korala.
Sva je ova pesma u tom poligonu:
U pustinjskom pesku i lovačkom rogu,
A ispevo ju je, na zemaljskom tronu
Matori sanjivac i putnik bez nogu.

Gogenijada

Tražim crna vesla za brodovlje plavo
pa da spalim sidro. Čudna, luda glavo,
putovi su plavi bez škodosti trnja
a ti tražiš vesla od crnila crnja?
Sa crnim veslima samo nebo sečem,
nebo koje rečem pa ga nedorečem,
zajedničko nebo za ribe i ptice,
sa merom dubine da zagnjuriš lice.
Samo crne noći kada azijaju
iz mojih ramena vesla proklijaju,
crna da sa njima ne kažeš ni zdravo —
neka crna vesla za brodovlje plavo.

II

Znam tajne vrtloge što nemirom tište,
znam tajne začine koje pesma ište,
znam ostrva zvana „robijaška gnezda",
znam plavi trag nekog sa bradom od zvezda,
znam budem i bivam i jesam i biću,
znam sve maligane u tajnome piću,
znam deset života što me ne poznaju,
znam šapat banana kad vode listaju,
znam jezik i riba i dalekih zora.
Znam i znam i znam. O, ja na put moram!

III

Putovo sam noću na tudjemu brodu,
na palubi stojeć, gledajuć u vodu
i sve sam obišao izmedju dva jutra
sve kuda ću možda da istinim sutra,
Video sam svetlost, podvožnjake neba,
sa rasama sveta delio sam hleba,
sa rasama boja kao spektar duge
delio sam kolač najljudskije tuge,
a onda je jutro sa suncem na pramcu
našlo me sa ženom u drvenom čamcu.

IV

Došao je neko, ali ne u plavom,
gledao u sunce i mahao glavom,
Sa sunca još uvek on pogled ne skida.
Gledam: nema više moga plavog zida.

V

Nostalgija čudna u meni se stvara
za ženama voćnim kao sok od nara,
za obalama gde se nagost tiska,
za nebom od tajnog, modrog obeliska,
za šipražnjem ptica gde lovci ne love,
za zenicom mora gde se ribe tove,
za kopljem poštenja poglavice-oca,
za srebrnjem reči od zlatnoga novca.
O, plavetna stazo! načeću te opet
kad se jod i magla u poljupcu stope.